2 རྒྱལ་ནང་གསར་འགྱུར། མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར། 2024ལོའི་ཟླ་4ཚེས་20

↑ ཀུའེ་ཀྲོའུ་ཕིང་ཐང་རྫོང་དུ་གནས་པའི“ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག”མ་ལག་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཆེ་ཤོས་དང་་་་ཚོར་བ་སྐྱེན་ཤོས་ཀྱི་གློག་རླབས་གནམ་དཔྱད་རྒྱང་ཤེལ་ཞིག་ཡིན།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང“ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག”མ་་ལག་དེ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མང་བ་དང་ཐོན་ཡག་པའི་དུས་མཚམས་སུ་སླེབས་ཡོད།“ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག”མ་ལག་་འཁོར་སྐྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་དང་སྤྱི་ཁྱབ་ལག་རྩལ་ཆེ་མོ་བ་ཅང་ཕུང་་་་་་་་་གིས།“མིག་སྔར‘ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག’མ་ལག་གི་ལོ་འཁོར་མོའི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་གྱི་དུས་ཚོད་ཆུ་ཚོད་5300 ཙམ་ཟིན་པ་དང་ནུས་པ་ཟམ་མི་ཆད་པར་ལེགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྟུན་ནས།‘ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག’མ་ལག་་་་་་་་གིས་སླད་ཕྱིན་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལ་གྲུབ་འབྲས་རྒྱུན་མཐུད་ཐོབ་པར་འདེགས་སྐྱོར་གྱི་ནུས་པ་གལ་ཆེན་འཐོན་་་རྒྱུ་རེད”ཅེས་བཤད།
འདི་ནི་ཉམས་བཟོ་དང་བདག་སྐྱོང་བྱེད་རིང་བརྒྱབ་པའི“ཀྲུང་གོའི་གནམ་མིག”མ་ལག་གི་པར་ཡིན་པ།

པར་རིས་གསར་འགྱུར།

དུས་ཚིགས་དང་པོར།རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་མུ་མཐུད་བསྐྱར་འཕར་་་
གྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་མངོན་ཞིང་།རྒྱལ་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྡོམས་་་་་་་་་་་་
འབོར་དུས་མཚུངས་ལས་5.3%འཕར་ཡོད།ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་རྙོག་འཛིང་ཆེ་
ཞིང་ཛ་དྲག་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་འོག་རང་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགོ་བརྟན་པོ་དང་་་་་
འགོ་ཡག་པོ་འཛུགས་ཐུབ་ནས།ལོ་ཧྲིལ་པོའི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་མངོན་་་་་་་
འགྱུར་བྱེད་པར་རྨང་གཞི་ཅུང་ལེགས་པོ་ཞིག་བཏིང་ཡོད།དེའི་ཐོག་ནས་ཀྲུང་་་་་་
གོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཉེན་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་།མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་་་་་
བ།ཁ་ལྷག་འཁྲོལ་འཁྱིལ་ཡོད་པ།ཡུན་རིང་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་གཞི་རྩའི་ངོས་ལ་་་་
འགྱུར་ལྡོག་ཕྱིན་མེད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད་པས།ང་ཚོས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་་་་་་
རྒུས་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱར་འཕར་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་་་་་
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བར་ཡིད་ཆེས་དེ་་་་་
བས་ཆེ་བ་དང་གདིང་སྤོབས་སྔར་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་བྱུང་ན་རྨང་གཞི་སྔར་བས་བརྟན་དུ་གཏོང་ཐུབ།འདི་་
ལོའི་ཟླ་2པར།རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་རྟེན་ཞིབ་བཟོ་བྱས་པའི་ཀྲའོ་ཝ་300རིམ་་་་་་་་
པའི་Fརིམ་པའི་རླངས་འབར་སྒུལ་ཤུགས་གྲུ་གཟིངས་ལྕི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་་་་་་་
འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་མ་དེ་ཧྲང་ཧའེ་ལིན་ཀང་དུ་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་པ་རེད།ལམ་ཚད་་་་
རྡོ་རིང་གལ་ཆེན་དེ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོས་་་་་་་
ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་ཞིབ་འཇུག་གསར་བཟོ་བྱས་ནས་འགག་རྩའི་ལག་རྩལ་་་་་་་
མང་པོ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པས།དེ་ནི་ཐོན་སློབ་་་་་་་
ཞིབ་གསུམ་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད།ཐོན་་་་་་་
ལས“གསར་གཏོད”ལ་བརྩོན་པ་དང“འཁོར་སྦྲེལ”གཅིག་སྡུད་བྱས་པ་སོགས་་་་་་
རང་རྒྱལ་གྱི་ཚན་རྩལ་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཐོབ་པའི་གཏམ་བཟང་ཡང་ཡང་གྲགས་པ་་་་་
དང་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་གསར་མ་མགྱོགས་མྱུར་སྐྱེད་སྲིང་དང་གྲུབ་ཏེ་སྤུས་ཚད་
མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་ཡོད།

མིག་སྔར་དཔལ་འབྱོར་མུ་མཐུད་བསྐྱར་འཕར་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་སུ་འགྲོ་་་་་་་་་
བར་འདེགས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རིམ་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད།མཁོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན།དུས་ཚིགས་དང་པོའི་གཞི་ཁྱོན་་་་་་
ཡན་གྱི་ལག་རྩལ་མཐོ་བའི་བཟོ་སྐྲུན་ལས་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་འཕར་ཐང་དུས་་་་་་་་
མཚུངས་ལས་7.5%འཕར་བ་དེ་2023ལོའི་དུས་ཚིགས་བཞི་པ་ལས་བརྒྱ་ཆའི་་་་་
གྲངས་2.6འཕར་བ་དང་།ལས་རྣམ་གསར་པ་དང་རྣམ་པ་གསར་པ་རྒྱུན་མཐུད་

ངང་ཐོན་ཏེ་འཕར་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།དགོས་མཁོའི་ཐོག་ནས་བལྟས་་་་་་
ན།དུས་ཚིགས་དང་པོར་སྤྱི་ཚོགས་འཛད་རྫས་སིལ་ཚོང་བསྡོམས་འབོར་དུས་་་་་་་
མཚུངས་ལས་4.7%འཕར་བ་དང་ནང་མཁོ་ཡིས་དཔལ་འབྱོར་འཕར་བར་་་་་་་་་་་
ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་ཚད་85.5%ཟིན་ནས་ཁྲོམ་རའི་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་་
སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་དཔལ་འབྱོར་མུ་མཐུད་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་ཡོང་བའི་་
གྲུ་རྡོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ནས་བལྟས་ན།ཞིང་ལས་ཐོན་་་་
སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་།གྲོང་མིའི་འཛད་སྤྱོད་རིན་གོང་སྤྱིའི་ཆ་་་་་་
ནས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ།ལས་ཞུགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བརྟན་པོ་ཡོད་པས
“བརྟན་པོའི”རྨང་གཞི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྟན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང
“ཡར་འཕེལ”གྱི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གསོག་འཇོག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་ལྷིང་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ན་བྱ་སྤྱོད་་་་་་་་་་་་
དངོས་ལ་ཕན་པ་ནུས་ལྡན་ཐོན་ཐུབ།ཀྲུང་གོའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་གྲུ་གཟིངས་ཆེན་
པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས།གཞི་ཁྱོན་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དང་རླུང་རླབས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆེ་བ་
ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁ་སྒྱུར་ཕྱོགས་སྟོན་གྱི་དགོས་གལ་དེ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད།ཕྱི་་་་་་
རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་རྙོག་འཛིང་ཆེ་རུ་དང་།ཛ་དྲག་ཇེ་ཆེ།ངེས་གཏན་མིན་པའི་་་་་་
རང་བཞིན་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས།བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་་་་་
གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ང་ཚོས་་་་་
བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་ལས་ཀའི་རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་མཐའ་འཁྱོངས་དང་སྤྱི་་

ཁོག་སྙོམས་སྒྲིག་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་བྱེད་སྟངས་བསྒྱུར་བ་དང་།གྲུབ་་་་་
ཆ་ལེགས་སྒྲིགསྤུས་ཚད་མཐོར་གཏོང་།ཕན་འབྲས་ཆེར་གཏོང་བཅས་ལ་མུ་་་་་་་
མཐུད་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ་དེ་ཐོག་ནས་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་ཁ་ལོ་་་་་་་་་་་་
བསྒྱུར་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་པའི་་
ནུས་པ་གང་ལེགས་མངོན་ཡོད།
《ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་དབྱེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་དངུལ་ཤུགས་ཆེན་་་་་་་་་་་་
འགུག་པ་དང་བེད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བའི་བྱ་
སྤྱོད་ཇུས་གཞི》བཀྲམ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་ནས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་སྒྲིག་ཆས་་་་་་
གསར་བརྗེས་དང་འཛད་རྫས་རྙིང་པ་གསར་བརྗེས་སོགས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་དང་བྱེད་་
ཐབས་བཏོན་པའི་བར་དང་།མང་དུ་བཏང་བའི་རྒྱལ་བུན་སྒོར་དུང་ཕྱུར་ཁྲི་1
ཚང་མ་ཞིབ་ཕྲའི་རྣམ་གྲངས་ཁྲི་1.5ལ་དོན་འཁྱོལ་བྱས་པ་ནས་བཅོལ་དངུལ་་་་་་་་་
གྲབས་གསོག་བྱེད་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་གྲངས་0.5དམའ་རུ་བཏང་ནས་ཁྲོམ་རར་ཡུན་་་
རིང་འཁོར་རྒྱུག་རང་བཞིན་སྒོར་དུང་ཕྱུར་ཁྲི་1མཁོ་འདོན་བྱེད་པའི་བར།སྤྱི་་་་་་
ཁོག་སྲིད་ཇུས་སྤྱི་འདོམས་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ནུས་ལྡན་དང་
ཕན་འབྲས་ལྡན་པའི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་སྣ་འདུས་ཐབས་བཟང་བཏོན་པས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་
ཕན་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།འདི་ལོའི་ཟླ་3པར་དཔལ་འབྱོར་་
འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་རླུང་ཕྱོགས་སྟོན་རྟགས་ཡིན་པའི་ཀྲུང་གོའི་བཟོ་སྐྲུན་ལས་རིགས་ཀྱི་
ཉོ་སྒྲུབ་ཅིང་ལིའི་སྟོན་གྲངས་50.8%ཟིན་ནས་སླར་ཡང་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བའི་ཁྱབ་
ཁོངས་སུ་སླེབས་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོའི་ངང་འཕེལ་ཡོད།
སྔོན་འཛུགས་རྗེས་གཏོར་བྱས་ན་ཆ་རྐྱེན་སྔར་བས་མང་དུ་འགྲོ་ཐུབ།ཡུན་་་་
རིང་མ་སོང་གོང་གྲངས་གཞི་ཁག་གཉིས་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ།“ཁྲི་500
ལས་བརྒལ་བ”ཞེས་པ་འདི་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལོ་ལྟར་ཚན་རིག་དང་།ལག་རྩལ།བཟོ་
སྐྲུན།རྩིས་རིག་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ལས་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་གྲངས་འབོར་ཡིན་པ་་་་་་་་་
དང་།དེ་ཡང་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་མདུན་གྲལ་དུ་སླེབས་པ་དང་།“50%ཙམ”ཞེས་་

པ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཇུས་འདོན་ཚོགས་པས་བསྡོམས་རྩིས་བྱས་པའི་ཀྲུང་གོའི་མཐོ་
སློབ་ཀྱིས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པའི་རྩེར་སོན་མིས་བཟོས་རིག་ནུས་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣས་་་་་
གོ་ལ་ཧྲིལ་པོར་བཟུང་བའི་བསྡུར་ཚད་ཡིན་པ་དང་།དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་གི་ཨང་་་
དང་པོར་སླེབས་ཀྱི་ཡོད།“མི་འབོར་གྱི་ཁེ་སྤོགས”ནས“ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་ཁེ་་་་་་་་་
སྤོགས”སུ་འཕར་བའི་བར་ནི་ཚན་རྩལ་གསར་གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་་་་་་་
དང་ཐོན་ལས་ཕྱོགས་སྒྱུར་མངོན་འགྱུར་ཐུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་ལ།དཔལ་་་་་་་
འབྱོར་རྒྱུན་མཐུད་དང་སྐྱོན་བྲལ་ངང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མངོན་གསལ་དོད་་་་་་་
པའི་ལེགས་ཆ་ཡང་ཡིན།
རང་རྒྱལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་དང་།དགེ་མཚན་མང་པོ།
མི་མངོན་པའི་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་པས་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་་་་་་
མཐུན་རྐྱེན་ནི་ཕན་མེད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཆེ་བ་ཡོད།གཞི་ཁྱོན་ལས་བརྒལ་བའི་ཁྲོམ་་་་
རའི་དགོས་མཁོའི་ལེགས་ཆར་དཔེ་བཞག་ན།དུས་ཚིགས་དང་པོའི་གུང་གསེང་་་
རིང་འཛད་སྤྱོད་རྒྱུན་མཐུད་ངང་འཕེལ་བ་ལས་འཛད་སྤྱོད་རིམ་སྤོར་གྱི་འཕེལ་་་་་་
ཕྱོགས་མཚོན་པ་དང་།རང་རྒྱལ་གྱི་ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་རླངས་འཁོར་ཐོན་སྐྱེད་་་་་
དང་ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་ཚད་དུས་མཚུངས་ལས་28.2%དང་31.8%སོ་སོར་འཕར་་་
བ་ལས་ལྗང་མདོག་འཛད་སྤྱོད་དེ་མི་སེམས་སུ་ཟུག་པ་མཚོན་ཡོད།འབྱུང་འགྱུར་
ལ་ཁ་ཕྱོགས་སྐབས་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར་14ལྷག་ཙམ་གྱི་རྒན་གསོ་བུ་བཅོལ་དང་།
རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ལུས་རྩལ།འབྱུང་འཕྲོད་འཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་སྤུས་་
ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་བར་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྡན་པས།གོ་་་་
སྐབས་བཟང་པོར་དམ་འཛིན་དང་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ནུས་གསར་པ་དང་ལེགས་ཆ་གསར་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་་་་་་་་
གཏོད་དགོས།
ཇི་ཙམ་གྱིས་བརྟན་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོང་དགོས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཏན་ཏན་ཏིག་་
ཏིག་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།སེམས་རྣལ་དུ་ཕབ་ནས་ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ་་་་
གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་སྤོ་དགོས།ལས་འགན་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་་་་
བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྟངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་འགག་རྩའི་བྱེད་ཐབས་ཡིན་
པའི་སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ལས་ཀའི་དམིགས་
ས་དང་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱག་ས་ཡང་དག་འཚོལ་བ་དང་དངོས་འཛིན་དངོས་་་་་
སྒྲུབ་ཁྲོད་སེམས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་དང་འགག་སྒྲོལ་དཀའ་སེལ་ཁྲོད་དཔའ་ངར་་་
ཆེན་པོས་མདུན་སྐྱོད་བྱས་ན།ཀྲུང་གོའི་དཔལ་འབྱོར་རླུང་བརྟེན་རླབས་གཤག་་་
བྱས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ངེས་རེད།
（བདེ་དབང་དང་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

དཔལ་འབྱོར་བསྐྱར་འཕར་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།
ཀྲུང་དབྱིན།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་པེ་ཅིང་་
ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར་་་
མི་སྤྱི་པུའུ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་རྩ་འཛུགས་་་་་
པུའུ། ཀྲུང་དབྱང་དྲ་འཕྲིན་གཞུང་དོན་་་་་་་
ཁང་། རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་སྒྱུར་ཨུ་ལྷན།སློབ་
གསོ་པུའུ།ཚན་རྩལ་པུའུ།བཟོ་འཕྲིན་་་་་་་
པུའུ། ནོར་སྲིད་པུའུ།རྒྱལ་ཁབ་གྲངས་་་་་་་
གཞི་ཅུས་བཅས་སྡེ་ཚན་དགུ་ཡིས《གྲངས་་་་
འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་གང་མགྱོགས་་
བྱས་ཏེ་གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་་་
རྒྱས་ལ་འདེགས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་་་་་་་
ཇུས་གཞི（2024ལོ་ནས་2026ལོ་བར）》
（གཤམ་དུ《བྱ་སྤྱོད་ཇུས་གཞི》ཞེས་བསྡུ་་་་་་
རྒྱུ）བཀྲམ་ནས་གྲངས་འཛིན་ཐོན་ལས་་་་་་་་
ཅན་དང་ཐོན་ལས་གྲངས་འཛིན་ཅན་་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་དམ་པོར་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ།ལོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་དུས་ཚོད་་་་་་
སྤྱད་ནས་གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་་་་་་
སྐྱོང་དང་།ནང་འདྲེན།གནས་ཐུབ་པ།
བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་བྱ་སྤྱོད་ཏན་
ཏིག་སྤེལ་ཁར།གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་་
མཁོ་སྤྲོད་ནུས་ལྡན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་
སྟེ་གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་
ཕན་འབྲས་ཐོན་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁ་་་་་་
གསལ་བཏོན་ཡོད།
《བྱ་སྤྱོད་ཇུས་གཞིའི》ནང་།གཙོ་་་་་་་
གནད་ལས་འགན་ཁ་གསལ་བཟོས་ནས་་་་་་་
གྲངས་འཛིན་ལག་རྩལ་ཆེ་མོ་བ་གསོ་སྐྱོང་གི་་་
རྣམ་གྲངས་དང་། གྲངས་འཛིན་རྩལ་ནུས་་
མཐོར་གཏོང་བྱ་སྤྱོད།གྲངས་འཛིན་ཤེས་་་
ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤེལ་རེས་བྱེད་སྒོགྲངས་
འཛིན་ཤེས་ལྡན་པའི་གསར་གཏོད་དང་་་་་་་
ལས་གཏོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད།གྲངས་འཛིན་ཤེས་་
ལྡན་པའི་ནུས་སྤྲོད་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱ་
སྤྱོད།གྲངས་འཛིན་ལས་རིགས་ལག་རྩལ་་་
གྱི་རྩལ་ནུས་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་སྒོ་བཅས་་་་་་
གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་6བཀོད་སྒྲིག་བྱས་་་་
ཏེ།གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་་་་་་
དང་། ནང་འདྲེན།བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་་་་་་་
ཐད་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་བཏོན་ཡོད་
ཅིང་།ལས་རིགས་དང་།ཆེད་ལས།རིམ་
པ་བཅས་དབྱེ་ནས་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་གསོ་་་་་
སྦྱོང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་གདེང་འཇོག་་་་་་
བྱེད་དགོས་པ་དང་།ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་་་་་
རིམ་པའི་ལག་ཁྱེར་ཐོབ་མཁན་ལ་དེ་་་་་་་་་་་

མཚུངས་ཀྱི་གོ་མིང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག་་་་་་
པ། གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པས་མི་ཐབས་་
རིག་ནུས་དང་།ཆ་འཕྲིན་ལག་རྩལ།རིག་
ནུས་བཟོ་སྐྲུན།གློག་རྡུལ་ཚོང་དོན་སོགས་་
གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་་་
གསར་གཏོད་དང་ལས་གཏོད་བྱེད་པར་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པ།གྲངས་་་་་་་་་་་
འཛིན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཆོག་རམས་པའི་་་་་་་
ཚན་ཞིབ་སྐོར་སྐྱོད་ས་ཚིགས་དང་ལས་དོན་
ས་ཚིགས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་་་
བཏང་ནས་མཆོག་རམས་པའི་ཤེས་ལྡན་པ་་
གསོ་སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་
ལ་སོགས་རེད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིགགསོ་སྐྱོང་སྲིད་་་་་་
ཇུས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་།གདེང་་་་་་་་་
འཇོག་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།
བགོ་བཤའི་ལམ་ལུགས་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་་་་་་
གཏོང་བ།མ་དངུལ་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་་་
གཏོང་བ།འཁོར་རྒྱུག་ཐབས་ལམ་ཤར་་་་་་་
བགྲོད་ཡོང་བར་བྱེད་པ།ལྕག་སྐུལ་ཁྲིད་་་་་་
སྟོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་་་་་་་་་
ཕྱོགས་དྲུག་གི་ཐད་ནས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་འགན་
ལེན་བྱས་ཤིང་།“མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དང་་་་་
སློབ་གླིང་གི་གྲངས་འཛིན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་་་་་་
འབྲེལ་ཡོད་རིག་ཚན་ཆེད་ལས་འཛུགས་་་་་་་
སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ”དང་།“ལས་་་
རིགས་སློབ་གསོའི་ཆེད་ལས་རིམ་སྤོར་དང་་
གྲངས་འཛིན་ཅན་སྒྱུར་བཀོད་ལ་སྐུལ་་་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་བ” “ཚན་ཞིབ་མི་སྣའི་་་་་་་
ལས་གནས་ཚན་རྩལ་གྲུབ་འབྲས་གཞན་་་་་་
སྒྱུར་གྱི་དངུལ་སྨར་བྱ་དགའི་སྲིད་ཇུས་དོན་
འཁྱོལ”སོགས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་་་་
པོ་བཏོན་ཡོད།
《བྱ་སྤྱོད་ཇུས་གཞིའི》ནང་།ད་དུང་་
སྡེ་ཚན་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱོགས་ཁག་་་་་་
གིས་གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་ལ་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པའི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་་
ལ་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་ཐུབ་པར་བྱས་་་་་་
ཏེ།རང་འགན་གཙང་སྒྲུབ་དང་མཉམ་་་་་་་
ལས་དམ་ཟབ་བྱས་ནས་སྲིད་ཇུས་དང་།
བྱེད་ཐབས།ཕན་འབྲས་བཅས་དམིགས་་་་
སར་འབྱོར་བར་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་་་་་་་་་་
བྱའང་བཏོན་ཡོད་པ་རེད།
（སྐལ་མཆོག་གིས་བསྒྱུར།རིག་རྡོར་་་
གྱིས་ཞུས）

སྡེ་ཚན་དགུ་ཡིས་ཇུས་གཞི་བཀྲམ་ནས།

གྲངས་འཛིན་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་གང་མགྱོགས་བྱས་ཏེ་གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདེགས་སྐྱོར་བྱེད་པ།

ཅང་སུའུ་ཡན་ཁྲེང་དུ་མེ་ཏོག་ཡུས་ཅིན་ཞང་གིས་ཡུལ་སྐོར་བའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ།
← ཉེ་ཆར།ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཡན་ཁྲེང་གྲོང་ཁྱེར་ཏཱ་ཧྥུང་ཆུས་ཀྱི་ཧོ་ལན་མེ་ཏོག་མཛེས་ལྗོངས་ཁུལ་དུ་མེ་་ཏོག་ཡུས་ཅིན་ཞང་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་འཚར་འགྲན་པ་ལྟར་ཚོན་མདོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་བཞད་པས་ཡུལ་སྐོར་བ་མང་་་་་་པོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཡོད།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)དཔྱད་ཞིབ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་་་་་་
བརྒྱུད་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་གྲུ་ཨང་བཅུ་དྲུག་པའི་་་་་་
ལས་དོན་ཚོ་ཆུང་ནང་བདམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ།རང་རྒྱལ་གྱི་མི་་་་་་
བཞུགས་འཕུར་སྐྱོད་ལས་འགན་སྒྲུབ་མཁན་ཐེག་ཁུར་རིགས་་་་་
གཅིག་མཁས་ཅན་དང་པོར་གྱུར་ཡོད།ཁོང་ཚོས་རང་རྒྱལ་གྱི་་་
མི་ཞུགས་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་བྱ་གཞག་ཕྱིར་བྱས་རྗེས་་་་་་་་་་་་
གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་བཞག་པར་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་ཆེད།ཀྲུང་་་་
གུང་ཀྲུང་དབྱང་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་།ཀྲུང་དབྱང་་་་་་
དམག་ཨུད་བཅས་ཀྱིས་ཅིང་ཧའེ་ཕུང་ལ“དམིགས་བསལ་རིམ་་
པའི་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་བྱས་རྗེས་གཟེངས་རྟགས”སྤྲོད་རྒྱུ་་
དང་།ཀྲུའུ་དབྱང་ཀྲུ་དང་ཀུའེ་ཧའེ་ཁྲའོ་ལ“འཇིག་རྟེན་་་་་་་་་་་་
འཕུར་སྐྱོད་དཔའ་བོའི”གཟི་བརྗིད་མཚན་སྙན་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་་་་་་
འབྲེལ།“རིམ་པ་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་བྱས་རྗེས་
གཟེངས་རྟགས”ཀྱང་སྤྲོད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།
བློ་མཐུན་ཅིང་ཧའེ་ཕུང་དང་།ཀྲུའུ་དབྱང་ཀྲུ།ཀུའེ་ཧའེ་་

ཁྲའོ་བཅས་ནི་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་མ་བརྗེད་པར་འགན་་་་་་་་
འཁྲི་བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱ་གཞག་ཆེད་་་་་
རང་སྲོག་བློས་གཏོང་མཁན་གྱི་དུས་རབས་ཀྱི་གདོང་ལེན་པ་་་་་་་
དང་། འཇིག་རྟེན་འཚོལ་ཞིབ་དང་།ཕུགས་འདུན་མཁའ་་་་་་་་
སྒྲུབ།འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་འཛུགས་
སྐྲུན་བཅས་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔེ་དམག་དང་དཔེ་མཚོན་ཞིག་་་་་་་་
རེད།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་ཏང་ཡོངས་དང་།དམག་ཡོངས།
རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་བཅས་ལ་ཞི་ཅིན་ཕིང་་
གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་
ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱེད་པ་དང་།ཏང་གི་ཚོགས་་
ཆེན་ཉི་ཤུ་པའི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་་་་་་་་་་་་
བསྟར་བ། གཟེངས་བསྟོད་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་པ་
མིག་དཔེར་འཛིན་པ།“གཏན་འཁེལ་གཉིས”ཀྱི་ཐག་གཅོད་་་་
རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ།“འདུ་་་་་་་
ཤེས་བཞི”ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།“གདེང་ཚད་བཞི”བརྟན་་་་

དུ་གཏོང་བ།“སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”ཐུབ་པར་བྱེད་པ།བློ་མཐུན་་་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་་
འཁོར་དུ་དེ་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་ཀྱིས“མདེལ་གཉིས་སྐར་
གཅིག”གི་སྙིང་སྟོབས་དང་མི་བཞུགས་འཇིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་་་་
ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དར་སྤེལ་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ།རང་རྟོན་རང་་་་་་་་་
དར་དང་། བློ་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ།འབད་འབུངས་ཡར་་་་་་་་་་་་་
བརྩོན།ཞུམ་མེད་མདུན་སྐྱོད་བཅས་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་གོའི་ལུགས་
ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་འཛུགས་
སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་རླབས་པོ་ཆེར་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་མཐུན་སྒྲིལ་འབད་འཐབ་་་་་
བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་4ཚེས་18
ཉིན་འབྱོར་བའི་གློག་འཕྲིན）
（སྤེན་ཚེས་བསྒྱུར།སྤེན་ཚེ་དང་དབང་སྒྲོན་སྐྱིད་ཀྱིས་་་་་་་་
ཞུས）

ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་དང་།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་།ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་བཅས་ཀྱི་གཏན་འབེབས།